

Сьогодні здебільшого вивчається питання про те, які засоби має мова для конструювання гендерної ідентичності, у яких комунікативних ситуаціях і типах дискурсу і з якою інтенсивністю відбувається конструювання, які екстра- та інтралінгвістичні фактори впливають на цей процес. Отже, вчені звертаються до особливостей мовної системи та всього різноманіття форм та умов комунікації.

Поняття гендеру (соціально-психологічної одиниці) не співвідноситься з поняттям статі (біологічної одиниці), а швидше позначає приналежність до тієї чи іншої статі у певному культурному чи соціальному аспекті. Таке визначення наголошує на тому, як саме ми демонструємо свою стать оточуючим, і характеризує індивіда за критерієм відповідності його поведінки нормам маскулінності чи фемінінності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, дискурсивна практика: колект. моногр. / Т. А. Космеда, Н. А. Карпенко, Т. Ф. Осіпова та ін. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2014. 472 с.
2. Горошко Е. И. Гендерная проблематика языкознания. Введение в гендерные исследования. СПб.: Алетейя, 2001. Ч. 1. С. 508-542.
3. Горошко О. І. Становлення інформаційного суспільства як фактор трансформації гендерного дискурсу. Вісник Міжнародного Слов'янського університету: український науково-теоретичний журнал. Ювілейний випуск. Харків, 2008. С. 23-24.
4. Грабійчук М. В., Лазебна О. А. Поняття «гендер» у сучасній науковій парадигмі. Молодий вчений. 2020. № 6. С. 369-372.
5. Гідденс Е. Соціологія / Пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник; наук. ред. О. Іващенко. – К.: Основи, 1999. – 726 с.
6. Кирилина А. В. Гендер: лингвистические аспекты. Москва: Институт социологии РАН, 1999. 180 с.
7. Кирилина А. В., Томская М. В. Лингвистические гендерные исследования. Отечественные записки. 2005. № 2. С. 3-4.
8. Кобякова І. К., Гема А. В. Лінгвокомуністичні аспекти гендерних конструктів. Вісник Сумського державного університету. Серія Філологія. 2007. № 2. С. 133-138.
9. Rubin G. The traffic in women: Notes on the "political economy" of sex. Toward an Antropology of Women. N. Y., 1975. P. 157-210.
10. McElhinny B. Theorizing gender in sociolinguistics and linguistic anthropology. The handbook of language and gender. Oxford, 2003. P. 21-42.

Опер О. О.

група зМAM-11

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник – канд. філол. наук, викладач Остапчук І. І.

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ

Фразеологія як наука продовжує розвиватися і привертати увагу все ширшого кола дослідників. Постають нові проблеми, уточнюються або ж по-новому висвітлюються питання, що досліджувалися досі. Фразеологія – розділ про усталені мовні звороти, наука, що досліджує семантику та походження слів. Фразеологізми цікаві тим, що вони колоритні, жваві та є мовними курйозами. У той же час вони складні, оскільки мають непередбачувані значення та граматику, часто мають особливі конотації [8].

В. Г. Гак виділяє три групи фразеологічних одиниць:

1) фразеологічні одиниці класифікуючого характеру. До їх числа він відносить звороти, що позначають приватні, видові категорії понять по відношенню до понять, що позначаються іменниками поза фразеологічною одиницею. Прикметники в таких фразеологічних одиницях несуть на собі ознаку класифікуючого значення, підкреслюють ознаки понять, які відрізняють їх від схожих, наприклад: *hard money* – металеві гроші, *little finger* – мізинець;

2) фразеологічні зрощення, наприклад: *fiery temper* – нестримний норов, *brown study* – глибока задумка;

3) фразеологічні єдності, наприклад: *blind alley* – безвихідне становище, *narrow in the shoulders* – який знає жарти [2, с. 160].

В. В. Виноградовим була винайдена семантична класифікація, яка полягає в принципі нерозкладності семантики фразеологічних одиниць. Оскільки не всі фразеологізми є однаковими у поєднанні компонентів, Виноградов виділив 3 типи фразеологічних одиниць: фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення, та фразеологічні зрощення [4]. Новий варіант класифікації знаходимо в статті Л. Ковальової. Автор вказує, що семантично пов'язаними виявляється тільки ті значення слова, для реалізації яких потрібна наявність одного (рідше двох або трьох) слів. Л. Ковальова ділить фразеологічні одиниці на дві групи:

1) фразеологічні одиниці, семантична зв'язаність яких викликається «підпорядкованістю лексичних значень компонентів цілісному значенню словосполучення»;

2) фразеологічні одиниці, семантична спаяність яких обумовлюється фразеологічною пов'язаністю одного із компонентів. [5]

Англійська мова є також особливо багатою на ідіоми. Без них вона втратила б велику частину своєї різноманітності та гумору як у мовленні, так і в письмі. Ідіоми збільшують наш словниковий запас, збагачують мову та роблять її більш цікавою та яскравою. Ідіоматичні словосполучення (ідіоми) і фразеологічні одиниці, за Л. Булаховським, – це характерні стійкі сполучення слів, що набувають «цілком або відносно специфічного змісту» [1]. На думку М. В. Гамзюка [3, с. 256], схильність до структурно-семантичних змін закладена в характері компонентів фразеологізмів. Метою структурно-семантичних трансформацій є утворення нових відтінків значення, наближення фразеологізмів до ситуації, посилення чи послаблення інтенсивності вираження емоцій, зміна оцінки (утворення антонімічних фразеологічних одиниць.

Отже, можемо дійти висновку, що не дивлячись на те, що існує кілька класифікаційних систем фразеологізмів, найвідомішою є семантична, яка полягає у нерозкладності семантики фразеологічних одиниць. Питання структурно-семантичних особливостей фразеологізмів у системі мови залишається досить актуальними та потребує подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булаховський Л. А. Нариси з загального мовознавства: посібник. Леонід Арсенійович Булаховський. – К.: Рад.шк., 1955. 248 с.

2. Гак В. Г. Фразеология, образность и культура. Советская лексикография: сб. ст. М.: Просвещение, 1988. С. 159-169.

3. Гамзюк М. В. Емотивний компонент значення у процесі створення фразеологічних одиниць (на матеріалі німецької мови): монографія. К.:Видавничий центр КДЛУ, 2000. 256 с.

4. Виноградов В. В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке. Лексикология и лексикография: Избранные труды. М.: Наука, 1977. С. 140-161.

5. Ковалева Л. В. Фразеологизация как когнитивный процесс. Воронеж: Изд-во Воронеж. гос. ун-та, 2004. 184 с.

6. Bolinger D. The Phrasal Verb in English. Cambridge, 1974.

7. Crabb A. M. English Synonyms Explained. London, 1958.

8. Jansone, A. Phraseological Units With The Elements Referring To 'Life' or 'Death' in English And russian.